

LAKIMIES

SUOMALAISEN
LAKIMIESYHDISTYKSEN
AIKAKAUSKIRJA

Toimitus:

OTT, VTM, VT, apulaisprofessori
TATU HYTTINEN
Päätoimittaja

FL, OTM, TtM
KAISA KARPPINEN
Toimitussihteeri

OTT, VTK, VT, professori
ANETTE ALÉN
Oikeuskäytäntöosaston
toimittaja

OTT, KTK, VT, ma. oikeussihteeri
JURKKA JÄMSÄ
Kirjallisuusosaston
toimittaja

Sadaskahdeskymmenesensimmäinen vuosikerta
2023

SUOMALAINEN LAKIMIESYHDISTYS
Helsinki

Toimitusneuvosto:

EEVA NYKÄNEN
OTT, professori

JANNE AER
OTT, oikeusneuvos

KATRI HAVU
OTT, apulaisprofessori

ILARI HOVILA
OTT, yliopistonlehtori

JAAKKO HUSA
HTT, PROFESSORI

PEKKA KOPONEN
OTT, oikeusneuvos

PÄIVI LEINO-SANDBERG
OTT, professori

HENNA PAJULAMMI
OTT, asianajaja

MIKA VILJANEN
OTT, professori

ISSN 0023-7353 (painettu julkaisu)

ISSN 2953-9919 (verkkojulkaisu)

Lakimies 2023

Lakimies 2023

Artikkeleita

Articles

- Belinskij, Antti – Soininen, Niko: Resipienttiperiaatteen renessanssi – Ympäristön tilaan perustuvan sääntelystrategian mahdollisuudet edistää kestävyysmurrosta.....* 989
- A renaissance of the recipient principle – The possibilities of a regulatory strategy based on the state of the environment to promote a sustainability transformation
- Brunila, Tuukka – Salminen, Janne – Värttö, Mikko: Oikeuden resilienssi poikkeuksellisissa oloissa – Perustuslakivaliokunnan rooli oikeuden ylläpitämisessä covid-19-pandemian aikana* 1011
- Legal resilience in exceptional situations
- Forss, Marko: Lapsen vangitsemiskynnys esitutkinnassa* 843
- The threshold for remanding a child in a pre-trial investigation
- Heikkinen, Pirkko – Halonen, Kirsi-Maria – Kurttila, Sara: Vaihtoehtoja julkisten hankintojen muutoksenhakujärjestelmäksi – tehokkuutta etsimässä tuomioistuinjärjestelmän ulkopuolelta* 388
- Alternatives for a public procurement judicial review system – Looking for effectiveness outside the courts
- Hoffrén, Mia: Velallisen sopimusrikkomusta koskevan tiedon vaikutus reklamaatiovelvollisuuteen* 196
- The effect of a debtor’s awareness of a contract breach on a creditor’s duty to give notice
- Huttunen, Mikko T. – Kimpimäki, Minna: Valta ja rikosoikeudellinen vastuu – tuomioistuinten toimivalta käsitellä valtio johdon tekemiä kansainvälisiä rikoksia* 652
- The criminal jurisdiction of national and international courts over the international crimes of state leadership
- Hyttinen, Tatu – Koskenniemi, Johannes: Virheet ja niiden välttäminen rikosoikeudellisessa ratkaisuharkinnassa* 6
- Errors and avoiding them in criminal law cases
- Hämäläinen, Hanna – Kuortti, Kaisa – Salminen, Janne: COVID-19-pandemia ja rajoitustoimenpiteet vankiloissa* 224
- The COVID-19 pandemic and restrictions in prisons
- Juutilainen, Teemu: Onko materiaalistuminen mahdollisuus kansainväliselle esineoikeudelle?* 1037
- Is Materialisation an Opportunity for International Property Law?

<i>Kallio, Heikki</i> : Välillinen tekeminen erikoisrikoksissa – välittömän tekijän tietämättömyys lain sisällöstä	35	➤
Indirect commission in special offences – the ignorance of the agent regarding the content of the law		
<i>Karjalainen, Katja</i> : Nykyinen minä, tuleva minä ja laki edunvalvontavaltuutuksesta	416	➤
Current me, future me and the Act on Continuing Power of Attorney		
<i>Koivukari, Kristiina</i> : Rikostuomioiden julkaiseminen avoimesti kaikkien saataville – Avoimen datan lisäämisen ja julkisuuden toteuttamisen haasteet	868	➤
Publishing criminal judgements as open data – The challenges of increasing access to public sector information and open data		
<i>Luoto, Lauri</i> : Samanarvoisuusvaatimus epävarsinaisen laiminlyöntirikoksen rangaistavuuden edellytyksenä	680	➤
Requirement of equivalence as a prerequisite of omission liability in result-based crimes		
<i>Lönnblad, Riikka</i> : Yksityisyyttä yli kuoleman.....	1059	➤
Privacy beyond death		
<i>Markus, Jaakko</i> : <i>De lege ferenda</i> -tutkimus prosessi- ja insolvenssi-oikeudessa	895	➤
Research <i>de lege ferenda</i> in procedural law and insolvency law		
<i>Moilanen, Marlon</i> : Sosiaalihuollon asiakkaan suostumuksen väärinkäytöstä	918	➤
Abuse of Consent in Residential Elder Care		
<i>Mutanen, Anu</i> : Tulevien sukupolvien oikeuksien turvaaminen suomalaisessa valtiosääntöoikeudessa.....	1080	➤
Securing the rights of future generations in Finnish constitutional law		
<i>Murto-Unkila, Minna</i> : Osakeyhtiöoikeudelliset sisaryhtiösulautumisen toteuttamistavat	440	➤
Limited Liability Company Act includes new provisions on the merger of sister companies		
<i>Neuvonen, Riku</i> : Mahdoton kilpajuoksu? Oikeus viestinnän kehityksen mahdollistajana.....	1109	➤
Impossible race? Law as an enabler of the technological development of communication		
<i>Nuotio, Kimmo</i> : Oikeusvaltioperiaatteesta kehityksen välineenä: näkökulmia ja rajoituksia	1131	➤
On the Principle of the Rule of Law as a Tool for Development: Perspectives and Limitations		

<i>Partanen, Saija – Pihlajarinne, Taina – Mähönen, Jukka – Nuottila, Jouko – Ballardini, Rosa Maria: Ympäristöystävällisten keksintöjen nopeutettu patentointi pk-yritysten näkökulmasta</i>	250	➤
Accelerated patenting of environmentally friendly inventions from the perspective of SMEs		
<i>Paukku, Eelis – Kimpimäki, Minna: Tilastollinen analyysi rangaistuksen mittaamiseen vaikuttavista tekijöistä talousrikostuomioissa</i>	462	➤
Statistical analysis of the factors affecting sentencing in economic offences cases		
<i>Piha, Otava: Miten uuden seksuaalirikoslain vapaaehtoisuuskriteeriä tulisi tulkita?</i>	485	➤
How should the involuntariness criterion in the new sexual crimes legislation be interpreted?		
<i>Rasilainen, Aki: Korkeimman oikeuden näyttöprejudikaatit ja vapaa todistusharkinta</i>	53	➤
The free evaluation of evidence and The Supreme Court's precedents on evaluation of evidence		
<i>Saarinen, Ville A.: Yhteisen rangaistuksen mittaamisen ennakoitavuus</i>	703	➤
Foreseeability of joint sentences		
<i>Salminen, Jaakko – Rajavuori, Mikko – Viljanen, Mika – Halonen, Kirsi-Maria – Storsjö, Isabell – Kaave, Piia – Tuominen, Tomi: Strateginen resilienssi ja ylikansalliset arvoketjut: kohti uutta talousoikeutta..</i>	1160	➤
Strategic resilience and global value chains: Reshaping the global legal-economic order		
<i>Salminen, Lassi: Osakkeenomistajien päätösehdotukset suomalaisten pörssiyhtiöiden yhtiökokouksissa</i>	275	➤
Shareholder proposals in Finnish listed companies		
<i>Seppänen, Jaakko: Viranomaisdatan kaupallisen uudelleenkäytön reunaehdoista</i>	512	➤
Preconditions for the commercial re-use of public information		
<i>Silvennoinen, Elisa – Kainulainen, Heini: Väliaikaisen edunvalvojan määrääminen esitutkinnassa</i>	538	➤
Appointment of a temporary guardian during a criminal investigation		
<i>Tarkka, Anna-Stiina: Oikeudenkäyntiaineiston rajoittaminen hallintoprosessissa</i>	77	➤
Limiting trial materials in organizing the administrative judicial proceedings		
<i>Tiura-Virta, Helinä – Kurvinen, Evgeniya: Poliisin oikeus saada potilaan henkilöllisyystietoja selvittäessä rikosta</i>	727	➤
The right of the police to have information on a patient's identity for crime investigation		

<i>Toivonen, Nina – Kovalainen, Jaana: Kohti ihmislähtoisempää oikeutta muotoilun avulla.....</i>	1179	
Towards a more human-centered law by design		
<i>Viljanen, Mika: Menikö juna jo? Tekoälyn sääntelemisen mahdollisuuksista.....</i>	1204	
Has the train already left the station? Options for regulating artificial intelligence		

Katsauksia ja pienempiä kirjoituksia

Reviews and Smaller Writings

<i>Havu, Katri – Havu, Timo: EU-esitykset tuotevastuudirektiiviksi ja tekoälyn aiheuttamiin vahinkoihin soveltuviksi säännöiksi: edistys-asteleita ja ongelmia</i>	104
EU proposals for a revised product liability directive and rules applicable to AI-caused harm – progress and problems	
<i>Huuskonen, Mikko: Johdon oikeudellisesta vastuusta valtion erityistehtäväyhtiössä</i>	747
On the Legal Liability of Management in a State-Owned Special Purpose Limited Company	
<i>Raskulla, Siina: Ihmisen ja tekoälyn vuorovaikutuksen metalait.....</i>	1232
Metalaws for interaction between humans and artificial intelligence	
<i>Savolainen, Hanna: Sääntelyn mahdollisuudet vaikuttaa mainonnan eettisyyteen.....</i>	1246
The Potential of Regulation to Influence the Ethics of Advertising	
<i>Tarasti, Lauri: Puoluelain käsitteistä</i>	116
Legal terms used in the Act on Political Parties	

Väitöksiä

Dissertations

<i>Airaksinen, Manne: Osakkeenomistajakeskeisyys, sidosryhmät ja yhteiskuntavastuu osakeyhtiöoikeuden järjestelmässä</i>	769
<i>Airaksinen, Manne: Osakkeenomistajakeskeisyys, sidosryhmät ja yhteiskuntavastuu osakeyhtiöoikeuden järjestelmässä (Veikko Vahtera)</i>	776
<i>Henriksson, Charlotta: Patenttien arvo ja arvonmääritys</i>	947

Henriksson, Charlotta: Patenttien arvo ja arvonmääritys (<i>Petri Kuoppamäki</i>)	953
Malin, Kimmo: Toimitusprosessin rajapinnat. Tutkimus kiinteistö- oikeuden prosessijärjestelmästä toimitusprosessin näkökulmasta ..	309
Malin, Kimmo: Toimitusprosessin rajapinnat. Tutkimus kiinteistö- oikeuden prosessijärjestelmästä toimitusprosessin näkökulmasta (<i>Matti Hepola</i>)	314
Markus, Jaakko: Oikeuksiin pääsy massavahinkotilanteissa. Prosessioikeudellinen tutkimus kollektiivisista oikeussuojakeinoista, erityisesti kanteiden yhteiskäsittelystä	325
Markus, Jaakko: Oikeuksiin pääsy massavahinkotilanteissa. Prosessioikeudellinen tutkimus kollektiivisista oikeussuojakeinoista, erityisesti kanteiden yhteiskäsittelystä (<i>Tuomas Hupli</i>)	328
Meri, Otto: Lain ja hyvän tavan vastaiset sopimukset – Sopimusoikeu- dellinen tutkimus kiellonvastaisista oikeustoimista ja niiden oikeusvaikutuksista	560
Meri, Otto: Lain ja hyvän tavan vastaiset sopimukset – Sopimusoikeu- dellinen tutkimus kiellonvastaisista oikeustoimista ja niiden oikeusvaikutuksista (<i>Kari Hoppu</i>)	565
Muukkonen, Matti: Kuntalain soveltamisalasta	339
Muukkonen, Matti: Kuntalain soveltamisalasta (<i>Eija Mäkinen</i>)	345
Mäenpää, Kalle: Sopimuksen syntyminen ja vahingonkorvausvastuu sopimusneuvotteluissa	355
Mäenpää, Kalle: Sopimuksen syntyminen ja vahingonkorvausvastuu sopimusneuvotteluissa (<i>Janne Kaisto</i>)	361
Vatjus-Anttila, Jalo: Rangaistus ja tunnustus	131
Vatjus-Anttila, Jalo: Rangaistus ja tunnustus (<i>Matti Tolvanen</i>)	138
Vepsä, Antti: Vaihtuvapääomainen sijoitusyhtiö	786
Vepsä, Antti: Vaihtuvapääomainen sijoitusyhtiö (<i>Heikki Marjosola</i>) .	790
Wahlbeck, Annina: Ulosottovalitusprosessin edellytykset	147
Wahlbeck, Annina: Ulosottovalitusprosessin edellytykset (<i>Antti Jokela</i>)	152

Oikeuskäytäntöä

Legal Cases

Hankinta-asiakirjojen julkisuus yhtiömuotoisessa yhteishankinta- yksikössä – KHO 2023:7 (<i>Tomi Voutilainen</i>)	371
KHO 2022:111 – Äänestäminen ja ratkaisun lopputuloksen selkeys (<i>Martina Nyman</i>)	959
KHO 2022:112 – Viranomaisen rekisteritietojen luovuttaminen toimittajalle (<i>Jyri Paasonen – Vesa Ellonen</i>)	1258
KKO 2023:11 – Oikeudetonta vai ei? Moottorikäyttöisen ajoneuvon kuljettaminen ajokiellon päätyttyä ilman palautettua ajo-oikeutta (<i>Mika Sutela</i>)	584
KKO 2023:14 – Miksi lainvastaisesti hankittuja Anom-viestejä sai hyödyntää? (<i>Susanna Lindroos-Hovinheimo</i>)	572

KKO 2023:17 – Virka-aseman väärinkäyttäminen kunnan päätöksenteossa (<i>Pekka Viljanen – Matti Muukkonen</i>)	592
KKO 2023:24 – Oma-aloitteinen tietojen antaminen toiselle viranomaiselle (<i>Evgeniya Kurvinen</i>)	801
Rinnakkaiset tuomioistuin- ja välimiesmenettelyt myrskyn silmässä – Unionin tuomioistuin, C-700/20, London Steam-Ship Owners' Mutual insurance Association Limited v. Espanjan kuningaskunta (<i>Pekka Pohjankoski</i>)	161
Tiedonsaanti viranomaisen asiakirjasta sähköisessä muodossa – KHO 2022:118 (<i>Tomi Voutilainen</i>)	173

Kirjallisuutta

Literature

Gerstle, Gary: The Rise and Fall of the Neoliberal Order: America and the World in the Free Market Era (<i>Toni Malminen</i>)	184
Hemmo, Mika: Välimiesmenettely (<i>Gustaf Möller</i>)	822
Jensen, Christina: Småkravsprosessen. Funksjoner og virkemidler (<i>Jaakko Markus</i>)	612
Jämsä, Jurkka: Fair Trial Rules of Evidence. The Case Law of the European Court of Human Rights (<i>Laura Ervo</i>)	811
Kemppinen, Heikki – Koskeniemi, Johannes – Mononen, Maija – Myllys, Heidi – Savolainen, Elisa: Rangaistuskäytännön käsikirja (<i>Kaarlo Hakamies</i>)	1273
Korhonen, Petteri – Jämsä, Jurkka: Sähköinen prosessi hovioikeudessa (<i>Antti Savela</i>)	974
Koskeniemi, Martti: To the Uttermost Parts of the Earth. Legal Imagination and International Power 1300–1870 (<i>Pekka Pohjankoski</i>)	967
Saranpää, Timo: Jatkokäsittelylupa hovioikeudessa (<i>Antti Tapanila</i>). 1278	
Scarciglia, Roberto: Methods and Legal Comparison: Challenges for Methodological Pluralism (<i>Päivi Hutukka</i>)	1270
Tapanila, Antti: Seksuaalirikokset ja oikeudenkäynti (<i>Minna Kimpimäki</i>)	607
Vranaki, Asma A. I.: Regulating Social Network Sites. Data Protection, Copyright and Power (<i>Anette Alén</i>)	603
Yli-Hemminki, Esko – Melander, Sakari – Nuotio, Kimmo (toim.): Rikoksen ja rangaistuksen filosofia (<i>Jani Hannonen</i>)	816

Personalialia

Jukka Mähönen 60 vuotta (<i>Janne Salminen – Veikko Vahtera – Seppo Villa</i>)	834
--	-----

Ajankohtaista Current Issues

Lukijoille ja kirjoittajille (<i>Tatu Hyttinen</i>)	5
Oikeuskulttuurin päivän puheenvuorot.....	1290
Tasavallan presidentin tervehdys	1289
<i>Salminen, Janne</i> : Suomalaista oikeuskulttuuria tekemässä.....	1290
<i>Björkesten, Marit af</i> : Median rooli sananvapauden ja henkisen huoltovarmuuden ylläpitäjänä	1293
<i>Tontti, Jarkko</i> : Globaali sananvapauskriisi ja oikeuskulttuuri.....	1296
<i>Hyvönen, Eero</i> : Oikeus ja sananvapauden mahdollisuudet muuttu- vassa maailmassa	1300
<i>Alén, Anette</i> : Tutkijan näkökulma: kiistat, kohtaamiset ja maailman muuttaminen.....	1302
<i>Pihlajamäki, Heikki</i> : Oikeuskulttuurin käsitteestä	1304
<i>Markus, Jaakko</i> : Oikeudenkäynnin tutkimuksen näköaloja.....	1308
Olga ja Kaarle Oskari Laitisen säätiön myöntämät apurahat	1316
Päätoimittajalta (<i>Tatu Hyttinen</i>).....	195, 387, 651, 842, 988
Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen toimintakertomus 2022, tase ja tuloslaskelma 31.12.2022	634
Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen tutkimusrahastosta ja Ministeri, molempien oikeuksien tohtori K. G. Idmanin rahastosta myönnetyt palkinnot ja apurahat	1311
Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen 125-vuotisjuhlaseminaari:.....	1219
<i>Salminen, Janne</i> : Oikeustieteelliset seurat tänään	619
<i>Ryynänen-Karjalainen, Lea</i> : TSV ja tieteelliset seurat vaikuttajina <i>Letto-Vanamo, Pia</i> : Suomalaiset oikeustieteelliset seurat – mistä tullaan, minne mennään.....	621
<i>Pirjatanniemi, Elina</i> : Kotimainen tieteellinen julkaisutoiminta.....	623
Tämän numeron kirjoittajat	629
	190, 381, 646, 838, 979, 1319

Vuosikerran 2023 numeroiden sisällysluettelot

3 (n:o 1), 193 (n:o 2), 385 (n:o 3–4), 649 (n:o 5), 841 (n:o 6), 985 (n:o 7–8)

Kirjoittajat

<i>Airaksinen, Manne</i>	769
<i>Alén, Anette</i>	603, 1302
<i>Ballardini, Rosa Maria</i>	250
<i>Belinskij, Antti</i>	989
<i>Björkesten, Marit af</i>	1293
<i>Brunila, Tuukka</i>	1011
<i>Ellonen, Vesa</i>	1258
<i>Ervo, Laura</i>	811

Forss, Marko	843
Hakamies, Kaarlo	1273
Halonen, Kirsi-Maria	388, 1160
Hannonen, Jani	816
Havu, Katri	104
Havu, Timo	104
Heikkinen, Pirkko	388
Henriksson, Charlotta	947
Hepola, Matti	314
Hoffrén, Mia	196
Hoppu, Kari	565
Hupli, Tuomas	328
Huttunen, Mikko T.	652
Hutukka, Päivi	1270
Huuskonen, Mikko	747
Hyttinen, Tatu	5, 6, 195, 387, 651, 842, 988
Hyvönen, Eero	1300
Hämäläinen, Hanna	224
Jokela, Antti	152
Juutilainen, Teemu	1037
Kaave, Piia	1160
Kainulainen, Heini	538
Kaisto, Janne	361
Kallio, Heikki	35
Karjalainen, Katja	416
Kimpimäki, Minna.....	462, 607, 652
Koivukari, Kristiina	868
Koskenniemi, Johannes	6
Kovalainen, Jaana	1179
Kuoppamäki, Petri	953
Kuortti, Kaisa	224
Kurttila, Sara	388
Kurvinen, Evgeniya	727, 801
Letto-Vanamo, Pia	623
Lindroos-Hovinheimo, Susanna	572
Luoto, Lauri	680
Lönnblad, Riikka	1059
Malin, Kimmo	309
Malminen, Toni	184
Marjosola, Heikki	790
Markus, Jaakko	325, 612, 895, 1308
Meri, Otto	560
Moilanen, Marlon	918
Murto-Unkila, Minna	440
Mutanen, Anu.....	1080
Muukkonen, Matti.....	339, 592
Mäenpää, Kalle	355
Mähönen, Jukka	250
Mäkinen, Eija	345
Möller, Gustaf	822

Neuvonen, Riku	1109
Nuotio, Kimmo.....	1131
Nuottila, Jouko	250
Nyman, Martina	959
Paasonen, Jyri.....	1258
Partanen, Saija	250
Paukku, Eelis	462
Piha, Otava	485
Pihlajamäki, Heikki.....	1304
Pihlajarinne, Taina	250
Pirjatanniemi, Elina	629
Pohjankoski, Pekka.....	161, 967
Rajavuori, Mikko.....	1160
Rasilainen, Aki	53
Raskulla, Siina.....	1232
Ryynänen-Karjalainen, Lea	621
Saarinen, Ville A.	703
Salminen, Jaakko	1160
Salminen, Janne	224, 619, 834, 1011, 1290
Salminen, Lassi	275
Savela, Antti	974
Savolainen, Hanna.....	1246
Seppänen, Jaakko	512
Silvennoinen, Elisa	538
Soininen, Niko	989
Storsjö, Isabell	1160
Sutela, Mika	584
Tapanila, Antti	1278
Tarasti, Lauri	116
Tarkka, Anna-Stiina	77
Tiura-Virta, Helinä	727
Toivonen, Nina	1179
Tolvanen, Matti	138
Tontti, Jarkko.....	1296
Tuominen, Tomi	1160
Vahtera, Veikko	776, 834
Vatjus-Anttila, Jalo	131
Vepsä, Antti	786
Viljanen, Mika.....	1160, 1204
Viljanen, Pekka	592
Villa, Seppo	834
Voutilainen, Tomi	173, 371
Värttö, Mikko.....	1011
Wahlbeck, Annina	147